

Take5

steps to wellbeing

HSC Health and
Social Care

Tabhair

Bí gníomhach

Ceangail

Coinnigh
ag foghlaim

Tabhair aird

Cé gurb eol don chuid is mó dinn cén uair a bhíonn muid folláin ón taobh meabhrach agus fisiciúil de, teastaíonn beagán tacaíochta breise uainn uaireanta chun coinneáil folláin.

Tá cúig chéim shimplí ann chun cabhrú leat d'fholláine a choinneáil agus a fheabhsú. Déan iarracht na céimeanna sin a chur ar áireamh i do ghnáthshaol – is iad na 'cúig rud a bhíonn le déanamh gach lá' ar mhaithe le d'fholláine.

Take5

steps to wellbeing

Ceangail

Ceangail leis na daoine timpeall ort: baill teaghlaigh, cairde, comhghleacaithe agus comharsana sa bhaile, ag an obair, ar scoil nó sa phobal áitiúil. Féach ar na caidrimh sin mar bhunchlocha i do shaol agus cothaigh iad. Trí na ceangail sin a chothú, tacófar leat agus saibhreofar thú gach lá.

Bí gníomhach

Téigh amach ag siúl nó ag rith, déan rotháíocht, imir cluiche, déan garraíodóireacht nó damhsaigh. Mothaíonn tú níos fearr tar éis duit aclaíocht a dhéanamh. Rud ba thábhachtaí fós, aimsigh gníomhaíocht fhisiciúil a thaitníonn leat; ceann atá oiriúnach do do leibhéal soghluaisteachta agus corpacmhainne.

Tabhair aird

Stad, stop nó tóg nóiméad chun féachaint timpeall ort. Cad is féidir leat a fheiceáil, a bhrath, a bholú nó a bhlaiseadh, fiú? Coinnigh súil amach do na rudaí áille, nua, neamhghnácha nó iontacha atá ann i do ghnáthshaol agus smaoinigh faoi na mothúcháin a thagann astu.

Coinnigh ag foghlaim

Ná bíodh aon eagla ort roimh thriail a bhaint as rud éigin nua, roimh fhilleadh ar iarchaitheamh aimsire nó roimh chlárú do chúrsa nua. Glac freagracht as rud éigin nua, deisigh rothar nó foghlaim chun gléas a sheinm nó chun an bia is fearr leat a chócaráil. Tabhair dúshlán a thaitneoidh leat. Ní hé amháin go mbeidh sé taitneamhach, ach gnóthóidh tú tuilleadh muiníne ó rudaí nua a fhoghlaim fosta.

Tabhair

Déan rud éigin deas do chara nó do strainséir, gabh buíochas le duine, déan miongháire le duine, déan obair dheonach nó smaoinigh faoi dhul isteach i ngrúpa pobail. Féach amach uait agus féach isteach ionat. Is an-fhiúntach an rud é a fheiceáil go bhfuil baint ann idir tú féin agus do shonas agus an mórphobal. Cruthóidh tú ceangail leis na daoine timpeall ort ag an am céanna.

Arna oiriúnú ó shaothar le New Economics Foundation arna choimisiúnú ag Tionscadal Foresight maidir le Caipiteal Meabhrach agus Folláine Mheabhrach (www.neweconomics.org).
Dearadh an saothar ealaíne i gcomhar le Comhpháirtíocht Straitéiseach Bhéal Feirste.